

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: DECEMBER – 2023

THIRD SEMESTER

Subject: Economics of Agriculture (EO-305)

Date: 22/12/2023

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Discuss the role of agriculture in economic development (20)
Q. 2) Describe the environmental issues and agricultural development (20)
Q. 3) Explain the theory of agriculture transformation put forward by Prof. Shultz (20)
Q. 4) Critically evaluate the Mellor's model of agricultural development (20)
Q. 5) Analyse the production function in agriculture (20)
Q. 6) Explain the shift in production function with new agricultural technolog (20)
Q. 7) Write the features, advantages and disadvantages of peasant farming (20)
Q. 8) Evaluate the cooperative farming method (20)
Q. 9) Describe the impact of factor combination and resource substitution in agricultural production. (20)
Q.10) Write Short notes. (Any Two) (20)
a) Types of agricultural business
b) Ranis-Fei model of agricultural development
c) Features of state farming
d) Nature of agricultural economics

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** आर्थिक विकासातील कृषी क्षेत्राच्या भूमिकेची चर्चा करा (२०)
प्र. २) कृषी विकास आणि पर्यावरण समस्या अधोरेखित करा (२०)
प्र. ३) प्रा. शूलझ यांनी मांडलेला कृषी संक्रमणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा (२०)
प्र. ४) प्रा. मेलॉर यांच्या कृषी विकासाच्या प्रतिमानाचे टीकात्मक मूल्यमापन करा (२०)
प्र. ५) कृषी क्षेत्रातील उत्पादन फलनाचे विश्लेषण करा (२०)
प्र. ६) नव्या कृषी तंत्रज्ञानामुळे उत्पादन फलनातील बदल स्पष्ट करा (२०)
प्र. ७) कृषक शेतीची (छोट्या शेतीची) वैशिष्ट्ये, फायदे व तोटे सांगा (२०)
प्र. ८) सहकारी क्षेत्री पद्धतीचे मूल्यमापन करा (२०)
प्र. ९) कृषी उत्पादनात घटक एकत्रिकरण व संसाधन पर्यायीकरण याचा परिणाम नमूद करा (२०)
प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
अ) कृषी व्यवसायाचे प्रकार
ब) कृषी विकासाचे रेनीस-फाई प्रतिमान
क) राज्य शेतीची वैशिष्ट्ये
ड) कृषी अर्थशास्त्राचे स्वरूप